

”Friska arbetsplatser för alla åldrar”

Rapport från seminarier serie hösten 2016 med anledning av EU-kampanjen ”Friska arbetsplatser för alla åldrar”.

”Vi hade ett bra samtal vid vårt bord, trots att vi kom från väldigt olika arbetsplatser”

”Mycket bra föreläsning av Eva Vingård”

”Intressant eftermiddag med ett bra upplägg. Men hur får vi med våra chefer?”

”Eftermiddagen förstärkte min syn att ålder är en icke fråga i många sammanhang”

(Kommentarer från några av deltagarna)

Sammanfattning

Fyra seminarier genomfördes i veckorna 41 och 42 i Göteborg, Stockholm, Malmö samt Luleå. Seminarierna samlade totalt ca 230 deltagare. 80 % av de som anmält sig deltog. Mellan 60-80% av deltagarna representerade den offentliga sektorn, mest i Luleå och minst i Stockholm.

Ca 60 % av deltagarna var skyddsombud, ombudspersoner eller motsv. och kom mestadels från kommuner eller landsting.

Föreläsningen av professor Eva Vingård blev mycket uppskattad. De efterföljande gruppdiskussionerna engagerade de allra flesta deltagarna.

96 % av de deltagare som besvarade enkäten i slutet av seminarierna ansåg att deras förväntningar var uppfyllda.

Uppdrag

Efter diskussioner på möten i det svenska nätverket kopplat till EU-OSHA i december 2015 och mars 2016, fick en arbetsgrupp bestående av Annelie Wahlund, Suntarbetsliv, Johan Mellnäs, Prevent, Åsa Wallin samt Mats Ryderheim från Arbetsmiljöverket i uppdrag att genomföra fyra seminarier under hösten 2016.

Förberedelser

Arbetsgruppen har sedan uppstarten i mars haft 8 arbetsmöten för planering av insatsen. Till vår hjälp har vi haft PS-Communication AB, Stockholm. Företaget ingår i ett nätverk, vilket leds av Media Consulta GmbH, Berlin. Företagen arbetar på uppdrag av EU-OSHA med att administrativt stödja arbetet med t.ex. seminarier.

Inbjudan

Via parterna i vårt nätverk skickades en "save-the-day" ut till presumtiva deltagare/organisationer veckan före midsommar. Inbjudan skickades ut samma väg någon vecka in i september. Av inbjudan framgick att målgruppen var "du som arbetar med arbetsmiljö-/arbetslivsfrågor och som genom dina nätverk kan sprida erfarenheterna från dagen vidare."

Syfte

Av inbjudan framgick att syftena med seminarierna var -

Ökad kunskap – få verktyg att förbättra – att nätverka

Upplägg

Programmet under eftermiddagarna innehöll tre delar; en inledning från arbetsgruppen, en föreläsning av professor em. Eva Vingård, Uppsala universitet samt gruppdiskussioner. Inledningsvis informerade arbetsgruppen om organisationerna bakom inbjudan, bakgrunden till EU-kampanjen samt eftermiddagens upplägg.

Därefter höll professor Vingård en föreläsning på temat "Friska arbetsplatser för kvinnor och män i alla åldrar". Direkt efter gavs tillfällen till frågor och kortare diskussioner.

Efter paus vidtog tre olika gruppdiskussioner. Det av oss utlovade "verktyget" utgjordes av själva upplägget, dvs. efter att ha fått ny kunskap fick deltagarna dels lyssna in andra men också ställa sig frågor om vision, åtgärder samt vad man själv kan göra. Diskussionerna underlättades av det faktum att deltagarna redan från seminariets början satt sig i mindre grupper om 6-7 personer.

Temat för diskussionerna var:

1. Vi har kommit långt, men det finns fortfarande många utmaningar när det gäller ett hållbart arbetsliv för alla åldrar. Om du tänker fritt, utan gränser: "Ett hållbart arbetsliv för alla åldrar" – Hur ser det ut? Beskriv!
2. Vad krävs, vilka åtgärder behövs, för att komma dit?
3. Vad kan ni, i era olika roller, göra redan i dag för att komma närmare det önskade målet, visionen som ni skissat ovan?

Efter varje diskussion fick några grupper kort redovisa sina slutsatser. Professor Vingård kommenterade vissa av dessa.

Med syfte att ge deltagarna en möjlighet att påbörja nätverkandet redan före själva programmet startade, bjöds de på en enklare lunch före. Vidare så avslutades dagen med att vi inbjöd dem till en lättare "after work" med cider och snacks.

Efterarbete

Efter varje seminarium gjorde arbetsgruppen en sammanfattning av diskussionerna. Dessa skickades sedermera ut till deltagarna tillsammans med professor Vingårds power point och en förteckning över deltagarna.

Kostnader

Förutom de medel som EU-OSHA ställt till förfogande via PS-Communication (lokaler, enklare lunch samt fika, service etc.) kostade seminarierna Arbetsmiljöverket ca 100 000 kr (föreläsare, extra teknik på vissa orter samt resor/logi). Prevent och Suntarbetslivs kostnader hamnade på ca 10 000 kr vardera. Arbetsgruppen har under perioden april - november genomfört 10 möten för planering och uppföljning. Vid fyra av mötena deltog representanter från PS-Communication.

Deltagarnas synpunkter

Drygt 60% av deltagarna besvarade en enkät, vilken delades ut i slutet av eftermiddagarna.

Ett missöde gjorde att detta inte skedde i Göteborg. Av enkätsvaren framgår bl a

- att 96% ansåg att deras förväntningar på seminariet var uppfyllda,
- att de allra flesta tyckte att lokalerna var bra,
- att professor Vingårds föreläsning blev synnerligen uppskattad, samt
- att så gott som alla deltagare ansåg att seminariet givit goda möjligheter till nätverkande.

Arbetsgruppens reflektioner

Med syfte att få till stånd ett bra utbyte av erfarenheter behövs heterogena grupper. Det hade därför varit önskvärt att ännu fler arbetsgivarrepresentanter deltagit. Men också att det varit en bättre balans mellan deltagare från offentlig respektive privat sektor. Den sistnämnda kategorin var dessvärre underrepresenterad vid de flesta seminarierna. Bäst sammansättning fanns i Stockholm.

Vi anser att syftena med seminarierna uppnåddes. Flertalet deltagare uppskattade professor Vingårds föreläsning. Vidare skapade gruppdiskussionerna stort engagemang.

Vi fick positiv feedback från en del deltagare beroende på att vi valt att genomföra seminarierna inte enbart i Stockholm, utan även i Göteborg, Malmö samt Luleå.

Samarbetet med PS-Communication fungerade bra och smidigt.

Förbättringsförslag till 2017

- Fler arbetsgivarrepresentanter behövs. Kan parterna i vårt nätverk göra annorlunda utskick?
- Vara tidigt ute och boka lokaler.

Förslag på tema 2017

- Goda exempel, såväl från privat som offentlig sektor, eventuellt hämtade från AV:s tillsynsinsats i oktober, samt efterföljande gruppdiskussioner.
- Ny föreläsare (forskare) samt samma upplägg som i år.
- Idé från nätverkets deltagare.

Stockholm den 22 november 2016,

Annelie Wahlund, Suntarbetsliv
Johan Mellnäs, Prevent
Åsa Wallin, Arbetsmiljöverket
Mats Ryderheim, Arbetsmiljöverket

